

Asia: VN/33963/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten uudistaminen

Etelä-Karjalan kesäyliopisto kannattaa, että vapaan sivistystyön oppilaitosten tehtävä maahan muuttaneiden koulutuksessa säilytetään osana vapaata sivistystyötä koskevaa lainsäädäntöä ja määritellään selkeästi työvoimakoulutusta täydentäväksi. Kesäyliopisto kannattaa, että laissa kotoutumisen edistämisestä (§26) viitataan vapaan sivistystyön lakiin, jotta koulutusjärjestelmään kuuluva omaehtoinen koulutuspolku turvataan ja että kotoutumissuunnitelmaan sisältyvää täydentävää kieli- ja lukutaitokoulutusta tuetaan jatkossakin omaehtoisina opintoina.

Kotoutumisen edistämisen rahoituksen säästöt

Etelä-Karjalan kesäyliopisto kannattaa että vapaan sivistystyön momentilla (29.10.31) säilytetään osa (noin 6 milj. euroa) nykyisestä kotoutumis- ja lukutaitokoulutuksen rahoituksesta ja että rahoitus kohdennetaan momentin sisällä suoriteperustaisesti, jotta koulutuksen jatkuvuus ja saavutettavuus voidaan turvata sekä säädosmuutoksen pahimmat vaikutukset välttää.

Kotoutumisen tavoitteet ja velvoittavuuden lisääminen

Etelä-Karjalan kesäyliopisto kannattaa, että kotoutumisen tavoitteissa huomioidaan kielitaito, perustaidot, yhteiskuntavalmiudet ja osallisuus, ei ainoastaan työllistyminen, että aikuisten perusopetukseen osallistumista koskeva ikärajaus poistetaan, koska se kaventaa sivistyksellisiä oikeuksia ja on luonteeltaan syrjivä ja että oppivelvollisten mahdollisuuksia tarkoituksenmukaisiin kotoutumis- ja lukutaitokoulutuksen polkuihin ei heikennetä.

Alkuvaiheen palveluprosessin muutokset

Etelä-Karjalan kesäyliopisto kannattaa, että vapaan sivistystyön oppilaitosten tarjoama koulutus säilyy osana kotoutumisen palvelukokonaisuutta myös alkuvaiheen jälkeen, ja että kotoutumissuunnitelmaan voidaan sisällyttää vapaan sivistystyön omaehtoisia kieli-, lukutaito- ja perustaitokoulutuksia.

Muut huomiot

Esitysluonnos lopettaa vapaan sivistystyön lakisääteisen roolin kotoutumiskoulutuksessa ja siten heikentää alueellista tasa-arvoa, esimerkiksi lukutaito-koulutusten saavutettavuudessa ja samalla vaikuttaa myös oppilaitosten kokonaistalouteen ja tulevan toiminnan jatkumahdollisuuksiin.

Katsomme, että hallituksen esitysluonnosta tulee muuttaa olennaisesti ennen eduskuntakäsittelyä. Vapaan sivistystyön lakisääteinen rooli kotoutumisessa ja rahoituksen jatkuvuus ovat edellytys kotoutumisen onnistumiselle, koulutuksen saavutettavuudelle ja alueelliselle yhdenvertaisuudelle.

Smolander Hanna-Mari
Etelä-Karjalan kesäyliopisto